

Kan rådmannen være sjef for et kommunalt foretak?

Kommunal Rapport 24.09 2019

Det står ikke noe i kommuneloven om at rådmannen ikke også kan være daglig leder i et kommunalt foretak. Er det da greit?

Grunntanken bak ordningen med kommunale foretak er at disse skal kunne drives som selvstendige enheter, adskilt fra kommunens øvrige administrasjon, påpeker Jan Fridthjof Bernt.

SPØRSMÅL: Kan rådmannen i en kommune tilsettes som daglig leder i et kommunalt foretak?

SVAR: Kommunale foretak er en del av kommunens organisasjon, men regulert med særlige bestemmelser i den nye kommunelovens kapittel 9.

Foretakene ledes av et eget styre som velges av kommunestyret ([§ 9-5](#)). Dette styret kan bare instrueres eller overprøves av kommunestyret. Styret tilsetter daglig leder for foretaket ([§ 9-11](#)). I motsetning til andre etatsledere i kommunen er daglig leder ikke underlagt kommunedirektøren – rådmannen, men direkte underlagt styret ([§ 9-12](#)).

Kommunedirektøren har ikke instruksjons- eller omgjøringsrett overfor foretakets daglige leder ([§ 9-16](#)), men hun skal gis anledning til å uttale seg før styret treffer vedtak i saker som også skal behandles av kommunestyret. Hun kan også bestemme at et vedtak truffet av daglig leder eller styret, ikke skal settes i verk før kommunestyret har behandlet saken, med andre en form for ankerett over vedtak som er truffet.

Loven sier ikke noe om hvem som kan tilsettes som daglig leder, men grunntanken bak ordningen med kommunale foretak er at disse skal kunne drives som selvstendige enheter, atskilt fra kommunens øvrige administrasjon. Rådmannens oppgave er å føre tilsyn med virksomheten på vegne av kommunestyret. Dette er et ansvar som ikke lar seg forene med å være daglig leder for foretaket, og etter min mening kan det klart nok ikke være adgang til å tilsette rådmannen i en slik stilling.